

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak.	
Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egész évre	12 "
Vidéken: Negyedévre	5 "
Egész évre	20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszsám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

A közigazgatás javítása.

— okt. 9.

A közigazgatási eljárás egyszerűsítésének első sorozatát, mely a vármegyei, községi és a közigazgatási bizottsági, valamint a gyámügyi ügyvitelre vonatkozik, már teljesen elkészítették, úgy, hogy ezek a nagyfontosságú szabályrendeletek rövid idő múlva tényleg életbe fognak lépni.

Ezzel egy csapásra megszűnik az a képtelen állapot, hogy Magyarország hatvannégy vármegyében hatvannégyféleképpen adminisztrálnak és a felelős miniszter hatvannégyféleképpen legyen kénytelen megvizsgálni, ellenőrizni a vármegyék gazdálkodását. Ezen elkészült szabályrendelet tervezetek életbeléptetésével a vármegyék belső közigazgatási ügyvitelében, belső szerkezetének működésében egyöntetűséget, összhangot, uniformitást teremtenek.

Most következik a közigazga-

tás egyszerűsítésének második csoportja. Ez a szabályozási csoport a vármegyék pénztári és számvevőségi teendőinek ellátását öleli föl. Ennek életbeléptetése módozataival foglalkozott az az anket, mely a belügyminisztériumban most fejezte be munkáját.

Az új törvény intézkedése három főponton csúcsosodik ki, u. m. : I. A vármegyék pénztári teendőinek ellátását az állampénztárak hatáskörébe utalja. II. A megyei központi számvevőségeket a királyi pénzügyi igazgatóságok mellé rendelt számvevőségekkel egyesíti. III. A közigazgatási szervezet első fokán a járási számvevői szakintézményt ujonnan fölállítja.

Ha népiesen akarnók megmagyarázni ennek a reformnak rendkívüli nagy jelentőségét, azt mondanánk, hogy az új intézkedés folytán a vármegyék pénzeit és értékeit egy régi rozoga láda fenekéről kiemelik és megőrzés végett egy ha-

talmas modern páncélszobába viszik át, mely tűzmentes és a betörések, valamint a házi tolvajok ellen állami kezesség mellett biztosítva van. Mert tényleg így is áll a dolog. Itt, ennél a reformnál csupán a pénztári kezelés alaki változásáról lehet szó. Mint mikor az egyes ember a takarékpénztárba, vagy bankba viszi be a pénzt, melyet otthon nem bír kellőképpen megőrizni. Ennek is megmarad továbbra tulajdoni és szabad rendelkezési joga a pénzére nézve, azt csupán kezelésre adja a pénzügyi igazgatóságnak, mely a pénzügyi igazgatósághoz tartozásához már mesterségénél fogva jobban ért.

Mert ma már a pénzügyi igazgatóság igen kifejlődött és messze elágazó ismeretekkel kapcsolatos szaktudomány. Ezzel a szakterülettel pedig a vármegyék egyáltalán nem rendelkeznek. Miért is a pénzügyi igazgatóság és ellenőrzés eddig is valóságos nyüge volt a vármegyéknek.

Meggyötörve, megalázva . . .

A Szabadság számára írta: *Kisteleki Ede.*

Meggyötörve, megalázva
Im Uram! elébed lépek,
Óh, mivel hogy, hittem, kába,
Árnyvilágon, földön, már a
Lételében égi fénynek.

Nines oly messze menny pokoltól.
Mint ábrándtól a valóság,
Jaj, ki már itt szépre gondol; —
Pusztulást vet rád romokból
A szétomló álomsország.

S felsüvölt a lelked réme,
Elvesztvén az elérhetlent,
Fognál a lét örömebe,
S kezdetét előzi vége
Boldogságnak, mely elrebbent.

A csalódás éje környez,
S ajkad míg a léget szívja,
Rejtett mély bud egyre könnyez,
És nem enyhül, újra több ez,
És ha szünik: alamizsna.

Óh, hiába emeled fel
Büszke fődét, visszapattan;
Át szíren-ajk hív énekekkel,
Lábad nagyot lépni restel,
És megbotlasz önszárnyadban.

Félre löknéd a világot
Mind egészen már magadtól,
Álom, melyre véred vágyott,
Mint kísértet, benne jár ott,
És eléten átalhajszol.

A bánatos férj.

A Szabadság számára írta: *Ottay Aladár.*

Elájult a mikor hirül hozták, hogy felesége meghalt. Alig tudtak lelket locsolni bele. Olyan volt, mint egy nagy beteg, a ki lázálmában az eszét sem tudja.

Az ájulás után sirógöresöt kapott s a temetésen is csak úgy tudott részt venni, hogy barátai úgy szólván karjainkon vitték — S mikor eltemették őt, a ki egy cseppel sem volt jobb, mint

a többi Xantippe, gyászba borult az egész ház.

Fekete ruháját, a flóros kalapot nem is számítom, Inget fekete virágokkal hímiztette, zsebkendőjében fekete monogram és szegély, óralánca, sőt gyűrűje és melltűje is fekete volt.

A gyászos naptól kezdve, csak a fekete színt kedvelte. Ilyen volt a kutyától, szivartól és kávétól kezdve mindene. Még a gazdasszonynak is — kit fel fogadott s a ki különben fekete haju, fekete szemü és csinos volt, — fekete köntényben s főkötőben kellett járnia.

Pénze volt, gyermeke pedig nem s így idejét nem otthon kellett volna töltenie, szórakozhatott, utazhatott, mulathatott volna, hogy feledést találjon.

De ő nem ment el hazulról, legfeljebb a kertbe, oda is csak este és ha nem volt fenn a holdvilág.

Olvasni nem olvasott mást, csak a bibliát, azt is csak az ó testamentumot.

Barátai eleinte felkeresték, hívták, de azután elmaradtak. Meg voltak győződve, hogy meghibbant az agyveleje.

Eltelt egy hónap és ekkor elkezdett verseket írni ő hozzá, az elhunyt-

Új műterem!

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására adni, hogy **Piacz-utca 34. sz. alatt, a m. kir. főposta mellett** nyitottam. **Bátorkodom megjegyezni, hogy nálam tényleg csakis művészi kivitelű képek fognak előállíttatni.**

nagyobb szabásu fényképészeti műtermet

Tisztelettel **Harth Gusztáv,** fényképész.

Csodálatos, hogy akadnak mégis politikusok, akik a vármegyei pénztári kezelés és számvevőség államosítását ellenzik az állítólag megsértett megyei önkormányzat okából. Ellenzik, hogy az állam a saját szakközegeit rendelkezésére bocsássa a vármegyéknek a megyei pénztárak ellenőrzése és fölügyelete céljából szükséges segédszolgálat szakszerű teljesítése végett.

Ez az új törvény nem hogy sérti, de előmozdítja a megyei önkormányzatot. A megyék teljesen szabadon rendelkezhetnek a királyi adóhivatalokban elhelyezett pénzeikkel. Az alispán szabadon utalványozhat és az állampénztár pontosan fizet. Sőt a vármegye mintegy előleget is kap, amennyiben az állampénztár nem nézi, hogy az illető vármegyének befolyt-e a pénze ma, hanem az állampénztár fönnakadás nélkül fizet és a holnap befolyó pénzből vonja le azt.

Ellenben az állami számvevő szigorúan vigyázni fog, hogy a megyei és községi költségvetés kerekeit szigorúan betartsák: a megyei alapokat és alapítványokat rendeltetésüknek megfelelőleg kezeljék; a kölcsönöket pontosan behajtsák és ne érvényesüljön a patriálkális pajtáskodás a megyei kölcsönök behajtása körül és ne előlegezzenek a pénztári és ellenőrző közegek önmaguknak a rájuk bízott pénztárból. Vagyis az új törvény arra fogja rászoktatni a vármegyék önkormányzati közegeit, hogy a vármegyéknek a közgyűlési és költségvetési határozatokban kijelentett akaratát első sorban maguknak a vármegyéknek saját tisztviselői respektálják és szűnjék meg a szabályellenes vajkálás a megyei és a községi pénz-

tárakban, amely visszaélésekre eddig többnyire csak akkor jöttek rá, mikor a kivett pénzt az illetők visszatenni már nem voltak képesek.

okt. 9.

— **A szászrégeni választás.** A szászrégeni választó kerületben tegnap volt a képviselőválasztás. Két jelölt vette fel a küzdelmet: dr. *Urmánczy Nándor* volt főispáni titkár és *Teleky Domokos* gróf, a deési kerület volt képviselője, kinek deési mandátumát a kuria megsemmisítette. Mind a két jelölt szabadelvűpárti. A választás egész nap tartott, a szavazatok estig a két jelölt közt körülbelül egyformán oszlottak meg. A választás eredménye a következő: dr. *Urmánczy Nándor*t 83 szótöbbséggel megválasztották.

— **Az aradi püspökség.** *Mangra* Vazulnak aradi gör. kel. román püspökké történt megválasztása, amint értesülünk, nemsokára már a legfelsőbb helyen is megnyeri a jóváhagyást s O. felsége *Mangrát* a megtörtént választás alapján kinevezi püspöknek. *Mangra* ellen eddig sok újságcikk jelent meg, de a legilletékesebb helyen még senki nem adott információt *Mangra* felől, úgy, hogy itt nem is tudják *Mangrán*ak éveken keresztül kifejtett politikai szereplését.

— **A póttartalékosok.** A póttartalék kiképzése a honvédségnél eddig négy hét alatt történt. Az idén báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter kísérletképpen elrendelte, hogy a póttartalékosok gyakorlata három hétig tartson. A gyakorlat igen jól sikerült minden csapattestnél. Az erről szóló jelentések most érkeztek be a honvédelmi miniszteriumba s ezek alapján bátran föltehető, hogy ezentul a póttartalékosok huszonnyolc helyett huszonegy napig fognak kiképzetés végett fegyver alatt szolgálni.

— **Temesvárról** írják nekünk, hogy *Lendl* Adolf dr. országgyűlési képviselőnek a temesmegyei szabadelvű párt ellen irányuló nyilatkozata, a melyet *Csorove* László dr. országgyűlési képviselő is aláírt, a megye közönségét teljesen hidegen hagyja, mivel általánosan tudják, hogy

ezzel csak gyengíteni akarta a megyei közgyűlés állásfoglalását azon millió-sikkasztási mesével szemben, a melylyel *Lendl* képviselő nemrég a temesmegyei árvászek reputációját országszerte meggyanusította. A *Temesvári Zeitung* szerint képtelenség arról beszélni, mintha a nevezett képviselők kilépése a temesmegyei szabadelvű pártban beállott viszályt jelentene. *Lendl* Adolf és *Csorove* László Temesmegye életében soha részt nem vettek, a múlt évi választásokig őket a megyében nem ismerték; a megyei szabadelvű pártból történt kilépésük tehát nem jelent sem egyenetlenséget, sem — veszteséget.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— **Első ülés az új országházban.** —

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 9.

Elérkezett végre az első munkanap. Az új országház képviselőházi oldalán megnyiták az összes lépcsősarnokok, hogy befogadják a parlament munkás tagjait és felkalauzolják oda, a hol minden ünnepi díszben, káprázatos pompában, fényben és ragyogásban várja őket. Minden oly rendkívüli, minden oly szokatlan itt.

Akik a parlamenti levegőt ismerik, az első pillanatban arra gondolnak, hogy a mai nappal teljesen megváltozott a ház képe.

Nem a keretet értjük, mert ennek változása természetszerű.

A t. honatyák, bár tegnap megismerkedtek már a helyiségekkel, bizonyos megilletődéssel lépnek be az ülésterembe, a teremben minden ünnepi és minden arc ünnepies.

Reggel 8 órakor még zajos kalapálás hangzott az ülésteremben. Az utolsó rendezkedést fejezték be. Fél 10 felé kezdett élénkülni a ház. Ekkor érkezett a házba *Szék* Kálmán miniszterelnök titkárával és a miniszteri szobába ment, a hol *Apponyival* tanácskozott. A teremben a miniszterek közül elsőnek *Láng* Lajos jelent meg, majd *Fejérváry*, akiket melegen üdvözöltek.

Kevéssel 10 óra után nyitotta meg *Apponyi* az ülést. Akik azt hitték, hogy a hölgyekkel teli karzat előtt az első ülés az új házban ünnepiesen megy végbe, csakhamar alaposan csalódtak.

Mindjárt a királyi kézirat felolvasása után *Barabás* erősen heves beszédet tartott, a melyet az elnöki rendutasítások egész sora követett. Az ellenzék izgatottan zajongott, hogy kipróbálja az akusztikát, a mely kitűnőnek bizonyult.

Szék Kálmán pompás rögtönzött beszédben vágta vissza *Barabás* alapítványi vádjait a jobboldal zajos éljenzése között. A mit *Rátkay*nak *Kossuth* Lajosról válaszolt, az mély és maradandó hatást tett.

*
Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Szék* Kálmán miniszterelnök, *Láng* La-

hoz, dicsérve erényeit, zokogva bánatát s fogadva, hogy nőt nem ismer többé.

S a versek formája hexameter volt, lassu, méltóságos, ósdi.

Nem is érintkezett senkivel a világon, csak a gazdasszonyával s azzal is csak reggel, délben, este s csak azért, mert fekete volt a haja s a szeme s olyan bánatosan nézett.

A második hónapban jámbusokat írt s *Philemon* és *Bancist* énekelte meg.

A harmadikban alexandrinekbe fogott s *Trója* ostromáról *Andromache* keservéről zengett.

A negyedikben *Balassi* strófákban írt a messze tenger bánatokról.

Az ötödikben zongorázott is. De csak gyászindulókat.

A hatodikban már felolvasta verseit a gazdasszonynak, de csak azért, mert az volt az egyetlen emberi lény körülte s mert az még bánatosabban nézett a felolvasások után.

A hetedikben megrendelte *Gyulai* Pál költeményeit gyászskötésben.

A nyolcadikban a *Budapesti Hirlap*ot gyászkeretben olvasta.

A kilencedikben megpróbálkozott a

Könnyebb versfajttával és ezeket gazdasszonyához írta s neki olvasta fel.

A tizedikben holdtölte lévén, holdvilágnál sétált, de csak az árnyékos oldalán a kertnek. S tiszta véletlenségből találkozott gazdasszonyával, a ki szintén fekete volt, mint a hold árnyéka, s oly bánatosan mosolygott, a mi az ő bánatos szívének oly kimondhatatlan jól esett.

A tizenegyedikben, ketten sétáltak együtt a parkban, ha néha este egyéb dolguk nem volt s megunták a szoba levegőjét.

A tizenkettedikben elvette feleségül a gazdasszonyt, de biztosíthatom önöket, csak azért, mert fekete volt s mert oly bánatosan tudott mosolyogni.

S a tizenharmadikban, a gazdasszony, pardon ő nagysága kidobatta a sok fekete tevényt, az urát meghagyta ugyan, de csak egyfeltétellel, ha ezentul fehérben fog járni.

S miután nyár volt, az meg is tette ezt de csak azért, mert a feleségének olyan szép fekete haja és szeme volt s olyan bánatosan tudott nézni... ha akart.

Biztosítom önöket, hogy csakis, egyedül ezért.

jos, báró Fejérváry Géza, Wlassics Gyula, Lukács László, Ploz Sándor, Darányi Ignác, Cseh Ervin.

Elnök negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést és felolvastatta a Ház ülésének elnapolását és a második ülészak megnyitását tartalmazó királyi kéziratokat.

Barabás Béla előadja, hogy a múlt ülészak végén megkérdezte a miniszterelnöktől, hogy miért napolták el királyi kézirattal a Házat. A miniszterelnök azzal felelt, hogy a kormány elfoglaltsága az oka. Arról győződtek meg, hogy az elnapolásnak más okai voltak. Eleinte azt hitték, hogy az elnapolás azért történt, hogy az új házban először a király hangja hangozzék el. Sajnos ez nem valósult meg. A király nincs itt. Ismétli, a mit a multkor mondott, hogy a királyi elnapolás a mi kijátszásunk volt. (Zajos tetszés az ellenzéken.)

Apponyi kijelenti, hogy Barabás e kifejezését mint akkor, most is kifogásolja. (Tetszés.)

Barabás: Az első indoka az elnapolásnak az volt, hogy október 6-ikát a kormány megünnepelni nem akarta. Bizonyítja, hogy okt. 6-ára hívták össze a Házat, de egy császárvágással úgy oldták meg a kérdést, hogy október 8. tüzték ki s ezzel a kormány a királyi kézirattal ellentétbe helyezkedett.

Oly nagy politikai események játszódtak le a nyár folyamán, hogy 20 képviselő okvetlenül összehívta volna a Házat, ha nem lett volna királyi kézirat elnapolva. Második indoka ennek az volt, hogy a kormány nem akart a Kossuth-ünnepen sem részt venni. (Nagy zaj.) Holott Kossuth törvényei alapján ül itt a felelős kormány. A tengerszemet elrabolták tőlünk. A kiegyezés tárgyalása haszontalan és meddő. Már régen elérkeztünk az önálló vámterület jogi alapjához, mégis Magyarország kizsákmányolása folyik egyre. Minden hatalom ellenünk esküdött. Hogy Magyarország tönkretétessék és elpusztuljon, első sorban itt van a király akarata. (Nagy zaj, taps balról. Rend! rend! jobbról.)

Apponyi: (Nagy zaj. Haragosan az asztalra üt.)

— Eljen Barabás!

Bátkay: Igenis, a király akarata! (Nagy zaj.)

Apponyi: Felkéri Barabást, hogy magyarázza meg szavait.

Barabás: Hibásan szólott előbb, mert nem a király akarata van ellenünk, hanem az osztrák császáré! (Zajos tetszés balról.)

Apponyi: Miután Barabás a házszabályok ellenére bevonta a király személyét a vitába, ezért rendreutasítja. (Zajos tetszés, taps jobbról.)

Barabás: Le akar borulni a király előtt, de kérde, hol van a király és merre van hazája? Miért nem jön el a Mátyás ünnepre?

Apponyi újból rendreutasítja Barabást és ha még egyszer bevonja a vitába a királyt, akkor elvonja tőle a szót. (Zajos helyeslés és taps.)

Barabás: A kiegyezésnél a külügyminiszter szava döntő és a kormány így koldussá teszi az országot. Pártja nevében kijelenti, hogy nekik Ausztriával semmiféle kiegyezés sem kell és felkéri a kormányt, hogy minden további tárgyalással hagyjon fel (Zajos taps balról.) és állítsa fel az önálló vámterületet. Nem bánja, oszlassák fel bár akárhányszor a Házat, az utolsóig mennek, de Ausztriá-

val ki nem egyeznek. (Zajos éljenzés és taps.)

Szell Kálmán min. elnök: (Percekig tartó zaj.)

Apponyi kéri a Házat, hogy hallgassa meg a miniszterelnököt, mert az kötelessége. Elnöki kötelességét mindenkor teljesíteni fogja. (Taps.)

Szell: Ebben a házban nagy harcok folyhatnak, de mindenkinek meg kell tartania a tárgyilagosságot, mert ez kötelező. (Taps.) A kir. kézirattal való elnapolásra sok precedens volt. Hogy okt. 6-ára szólott a kézirat, az nem volt szándékosság. Bizonyítja, hogy 8-án nyitotta meg az ülést. Hogy miért nem vett részt a Kossuth-ünnepen, azt lesz alkalma őszintén megmondani, ha a kérdés napirendre kerül. (Zaj.) A tengerszem dögába senkisémet folyt be. (Zaj.)

Elnök Rákosi Viktort rendreutasítja. És kijelenti, hogy ha csend nem lesz, felfüggeszti az ülést. Ha a szabályokat be nem tartják, a parlamentárizmus fog szenvedni. (Zajos taps.)

Szell: Sajnálom, ha épen az első ülésen kellene felfüggeszteni az ülést. A kormány szabadjára engedte a bírói eljárást. Becsületszavára jelenti ki, hogy ez ügyben sem Körberrel, sem Goluhovskyval nem beszélt. (Taps, éljenzés.) És minden beavatkozással való inszINUÁCIÓT visszautasít. A mi a kiegyezést illeti sajnálattal hallotta, hogy belevonták a király szent és sérthetetlen személyét, minden politikai ügyért a kormány felelős. A király mindenha alkotmányosan járt el. (Hoch!) Hocholhatnak önök, de a nemzet nem az önök érzelmeit táplálja, hanem a mienket. (Eljen a király.) Hogy Magyarország anyagi süllyedését akarná a király, azt visszautasítja, mert igaztalan. (Eljenzés.) A hosszú kínos tárgyalásba a király bele nem folyt, reá sem befolyást, sem pressziót nem gyakorolt. Nehéz pozíciójában a király respektálta mind a két fél jogát. (Zajos, lelkes éljenzés.) Goluchovsky soha be nem folyt az ő jogkörébe, de ezt meg se engedte volna. (Tetszés.) Ha az ellenzék az alkotmányos többség miniszteriumának előterjesztéseit már születésekor obsztrukcióval fenyegeti, ez forradalomra vezet. (Zajos tetszés.) A törvényes utról le nem tér soha. És ha mégis megtámadják, a nemzet mellette fog állást foglalni. (Eljen. Zaj.)

Elnök Papp Zoltánt rendreutasítja.

Szell: Ő szembeszállt e harccal, de az érvek terén és nem az erőszak terén. (Zajos taps, éljenzést. Számosan üdvözlök.)

Bátkay kijelenti, hogy a mig a kormány nem nyilatkozik, miért nem vett részt a Kossuth-ünnepen, addig itt semmi tárgyalás nem folyhat. (Nagy zaj.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Elismeri Kossuth Lajos nagy érdemeit a 48-as törvények létrehozása körül. Deák Ferenc is elismerte ezt ezen a helyen. De minden nemzet életében előfordulnak bizonyos ellentétek. Ilyen ellentétek vannak nálunk is, a melyek azonban idővel el fognak simulni. Kossuthot nemesak Ház-törvények szempontjából kell megbírálni, hanem abból is, hogy ő állította fel az összeférhetlenségi tant a nemzet és a Habsburgdinasztia között. Ebben hívei sem követik, de Kossuth fenntartotta utolsó lehelletéig. Megmondta már többeknek, hogy azért nem vesz részt és nem is vett részt a Kossuth-ünnepen, mert hiszen Kossuth ellentétbe jött az alkotmányos renddel. Hivatása az, hogy téves tant ne illeszthessenek bele a nemzet érzelmeibe. (Zajos éljenzés.)

Bátkay rövid válasza után

Elnök kijelenti, hogy a Ház hódoló tisztelettel veszi tudomásul a királyi kéziratot.

Felkiáltások balról: Semmi hódolat!

Elnök: E közbeszólásokat nem veszi tudomásul. És ezennel megnyitja a második ülészakot. Az ülést pedig felfüggeszti.

A szünet után

az **elnök** bejelenti a nyáron történt elhalálozásokat és az új képviselőket, mire a holnapi ülés napirendjére kitüzi az alelnökök és jegyzők választását.

Ezzel az első viharos ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délután egy órakor gróf Csáky Albin elnöklésével rövid ülést tartott, melyen felolvasták a királyi kéziratot és a szünet alatt beérkezett jelentéseket.

Agról-ágra.

A l k a l m i a p r ó s á g o k.

(Az Idei termés és a gazda.) Tegnap délután egy ismerősöm a vasuton jövet a következő érdekes dolgot hallotta, amit közlünk éppen abból az ötlemből, hogy szőlősgazdáink panaszkodnak a rossz termés miatt, és félnék, hogy az a kevés sem lesz, ami van.

Ime a történet.

— Négyen utaztunk egy szakaszban és érdeklődtem a földbirtokost, aki azt akarta beigazolni, hogy bizony sohse vagyunk mi gazdák megelégedve a természettel. A földbirtokos a következőket mondta el:

— Augusztás hónapban rettenetes volt a hőség. Kimegyek a kukoricás földre és öreg béresemet megszólítom:

— No István bá, hogy állunk? Lesz-e kukorica az idén?

— Nem lesz biz a téns ur! — válaszolt a béres — nagy a szárazság!

— De hiszen van eső mindegyik száron, vetem közbe.

— Már bizony nem lesz termés, nagy a szárazság.

Szeptember közepe táján megint kértem István bácsit, lesz-e kukorica?

— Nem lesz biz a téns ur. Nem volt eső augusztusban.

— De hiszen mutatkozik szépen! — mondom.

— Nem lesz, ha én mondom! — szolt meggyőződéssel István; nem volt eső a múlt hónapban.

Október elsején kezdem töretni a kukoricát. Csak délelőtt 10 óra felé megyek ki a földre.

— No István bácsi, hogy állunk?

— Rosszul, téns ur. Mondtam én, hogy az elvetett magot se adja ki a föld.

— De nézze kend, két szekér kukorica már bement a göréba, erről a kis darabról.

— Hát ezen a darabon volt, de a többi!

Dél felé megint csak panaszkodik az én öreg béresem, hogy bizony nem lesz kukorica, mert augusztusban nagy volt a szárazság. En meg látom, hogy még több a termés, mint tavaly.

Négy óra felé, amint ott járok a munkások között, jön hozzám az én öreg béresem.

— No István gazda, mi ujság? — kérdeztem mosolyogva.

— Baj van téns ur, baj van!

— Mi az István bá?

— Nem fér a kukorica a göréba!...

Igy lesznek gazdáink a szőlőtermeléssel is.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Okt. 12. A debreceni műpártoló egyesület közgyűlése d. e. 11. ó. a városházán.

Okt. 12. Labdarugó mérkőzés a sporttéren.

Okt. 12. A debreczeni jótékony nőegylet közgyűlése.

Okt. 13. A megyei közig. bizottság ülése a városházán.

Okt. 13—21. Őszi nagyvásár.

Okt. 23. Városi közgyűlés d. u. 4 órakor.

* **A főispán Budapesten.** Puky Gyula főispán tegnap délután Budapestre utazott, a honnan csak hétfőn fog visszatérni Debrecenbe s már e napon részt vesz a megyei közigazgatási ülésen.

* **A városi takarékpénztár.** Puky Gyula főispán elhatározta, hogy a városi takarékpénztár eszméjének megbeszélésére a város kiváló polgáraiból összeállított értekezletet november hónap 6-ikára hívja össze. A meghívókat a városi közgyűlés után küldi szét. Az ankétet bizonyára örömmel tölti el, hogy a főispán terve rendkívül élénk viszhangot keltett a vidék nagyobb városaiban. Szeged, Kolozsvár, Arad sajtója hozzászólt a kérdéshez, ezekben a városokban, különösen Szegeden a városi képviselő testület több tagja magáévá tette az eszmét s mindennél érdeklődéssel tárgyalják, mennyire célszerű alkotás lenne a városi takarékpénztár, a midőn ugyanis minden város egyre súlyosabb pótdókkal kénytelen a polgárságot terhelni.

* **Hazafias ünnepek a templomokban.** Az október 6-iki gyásznapi megünnepléséről közölt híradásunkban megemlítettük, hogy miért nem tartottak az összes vallásfelekezetek ezen a napon ünnepet? Erre a megjegyzésünkre most az értesítést kaptuk, hogy a Kossuth-utcai és ispotályi ev. ref. templomban a fumingáló lelkészek igenis mondtak alkalmi imát és a templomokban szép számú közönségen felül a közeli iskolák nagyobb osztályai is megjelentek.

* **A nagyváradai iparos-gyűlés.** Az okt. hó 18., 19. és 20. napján Nagyváradon megtartandó VI. országos ipartestületi gyűlésre az ipartestületek, valamint a rokonegyesületek részéről a bejelentések igen szépen folynak és a gyűlés nagymérvű látogatottsága már biztosítottnak tekinthető. Az előadói javaslatokat a kijelölt előadók majdnem kivétel nélkül beküldötték már. A központi-bizottság immár megtette a szükséges intézkedéseket, miért is felkéri azokat az ipartestületeket, a melyek eddig bejelentésüket megtenni elmulasztották, hogy bejelentéseiket mielőbb eszközöljék, a szükséges igazolványokat a kellő időben rendelkezésére fogják bocsátani és az elszállásra nézve is megteszik a szükséges intézkedéseket.

* **Hajózható csatorna Debrecenben.** Szinte kivihetetlennek látszik első pillanatra a dolog, de minden valószínűség mellett még is meg fog valósulni az a terv, hogy Debrecen határában hajózható csatornát létesítsenek és pedig Tisza-Lök, vagy Tisza-Egyháztól, Debrecen város határára keresztül kiépítették. *Fekete*

Zsigmond miniszteri osztálytanácsos részvételével ebben a fontos ügyben legközelebb értekezletet tartanak a városházán. Miután pedig már a 60-as években hasonló terv merült fel, *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester az e tárgyban régebben tartott összes értekezletek, gyűlések s esetleg még meglevő tervezeteket ki keresteti a város levéltáraiból s azok be lesznek mutatva az értekezleten.

* **Ujjoncok összeírása.** A m. kir. honvédelmi miniszter legutóbb Debrecen városához intézett, törvényben gyökerező rendelete szerint az 1903-ik évre szóló katonai sorozásra az összeírások a katonai ügyosztálynál megkezdődnek. Az erre vonatkozó törvényszakasz így rendelkezik. Mindazok, a kik az 1903-ik évi ujjoncállításra mint 1-ső, 2-ik, 3-ik korosztálybeliek vannak felhiva, vagyis a kik az 1884, 1883, 1882, 1881 és 1880-ik években születtek, kötelezve vannak az alulírt községi előjárónál az összeírás jegyzékbe leendő fölvétel végett, a nélkül, hogy külön szóbeli vagy írásbeli felszólítást várnának és tekintet nélkül arra, vajjon ugyanazon községbeli illetőségűek-e vagy sem, ha még eddig nem jelentkeztek volna, 8 nap alatt, de legkésőbb november hó végéig személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni. A ki ezen jelentkezést, a nélkül, hogy legyőzhetlen akadályok hátráltatták volna, elmulasztja, kihágást követ el és 10 koronától kétszáz koronáig terjedhető büntetéssel büntetendő. A sorshuzás sorozó-járásonként és csak az I-ső korosztályban összeírt ifjakra nézve eszközendő. Ezen sorshuzás a járásbeli tisztviselőnek s a községek előjáróinak jelenlétében fog megtörténni s határnapjával 1903 ik évi január 10-ik napja tüzetik ki. *Debrecenben* a sorshuzás e napon délelőtt 9 órakor, a városháza nagytermében fog megtartani. A családfentartók kedvezménye a póttartalékba való besorozásban, továbbá a béke idején kivételes tényleges szolgálattételre való behívás alóli felmentésben áll. A családfentartói igény igazolására vonatkozó okiratok, felszólamlási folyamodvány kíséretében, a felmentendő állítási kötelezettségének tartama alatt minden év január és február havában, a járási tisztviselőnél, legkésőbb azonban a fősorozás alkalmával a sorozó-bizottságnál nyújtandók be. A felszólamlási kérvények és azok mellékletei bélyegmentesek. A felekezeti anyakönyvvezetők a családi értesítők kiállításáért, amennyiben azért díj követelhető, 4 koronánál, — az előbbi években kiállított családi értesítők megújításáért pedig 2 koronánál többet nem követelhetnek. Azon védkötelesek, a kik az egy évi tényleges szolgálat önkéntesség kedvezményében az állítás alkalmával óhajtanak részesítettetni, teljesen fölszerelt folyamodványaikat akár azon év február hó végéig, melyben a fősorozásra fölhívtattak, az illetékes járási tisztviselőnél, akár a honossági sorozójárársbeli fősorozásnál való elővezetésük alkalmával és pedig orvosi megvizsgálásukat megelőzőleg — a sorozó-bizottságnál tartoznak benyújtani és ha a honvédséghez való beosztásukat kívánják, ez iránti kérelmeket folyamodványaikkal szintén elő kell adniok. Azon önkéntesek, akik febr. hó végeig folyamodványukat be nem nyújtják, az egy éves önkéntességre való jogukat elvesztik.

* **Békeltető bizottsági ülés.** Az ipartestület tudatja az érdekeltekkel, hogy pénteken, e hó 10-én d. u. 4 órakor bé-

keltető bizottsági ülés lesz az ipartestület helyiségében.

* **Bérbeadott kaszálók.** A Halápi erdészlak mellett levő kaszáló-bérletekre tegnap tartották meg az árlejtést, a melyen jelen voltak *Király Gyula* városi tanácsos és *Abrahám László t. főügyész.* 30 darab kaszálót adtak bérbe kisebb, jobbra vidéki gazdáknak és pedig jóval előnyösebb bérösszeg mellett, mint az előző években.

* **Árverés a vasutnál.** A vasutnál felejtett, talált gazdátlan tárgyak, vagy ki nem váltott tárgyakat e hó 27-én délután fogják elárverezni és pedig délután 2 órakor.

* **Egy pár csizma.** Fekete Imre gazda szomorúan és meztláb állított be a debreceni esendőrörshöz s elpanaszolta eselédjének. Hella Józsefnek hűtlenségét. Egy holdvilágtalan éjszakán Hella felhuzta a gazdája uj, de egyetlen pár csizmáját s megszökött, A esendőrség hamarosan kézrekerítette a tolvajt, ki tettét beismerte. Feljelentették a királyi ügyészségnél.

* **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnál tegnap az alábbi haláleseteket jelentették be. *Sellei Emma* ev. ref. 18 éves, *Harsányi József* ev. ref. 66 éves, *Hakker Amália* róm. kath. 25 éves, *Tribucsek Antal* róm. kath. 76 éves, *Juhász Sándor* róm. kath. 8 éves, *Manejlovits Olga* ág. ev. 4 hónapos, *Unyi Adám* ev. ref. 24 éves.

* **Királyi herceg a zenekarban.** Csak a bajor udvarnál találkozni olyan hercegekkel, a kik leszálva a magaslatról, melyre őket születésük előjoga helyezi, a nép közé elegyednek. Tudva van Lajos kir. hercegről, néhai királynéknak testvérbátyjáról, hogy rendszeren foglalkozik szemgyógyítással, kiváló specialista és maga gyógykezeli a szegény népet. Most arról értesít müncheni tudósítónk, hogy az ujonnan épült *Prinz Regent* operaházban, melyben a bayreuthi előadások mintájára csakis Wagner operákat adnak elő, Lajos Ferdinánd bajor kir. herceg az összes ezidei előadásokot az orchesterben hegedült a többi muzsikussal, alávetve magát teljesen a szigorú karmester parancsainak. Így gyakorlatot szerevezve, komolyabb munkához látott és *Carmen Sylva*, a románok királynőjének szövegkönyvére *Ulirinda* című operán dolgozik. Ez ugyancsak aristokratikus mű lesz!

* **Felhívás a fényképészekhez.** *Láng Lajos* kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a rendőrkapitány felhívja a helybeli fényképészeket s az ezzel kapcsolatos iparosokat, hogy a szükséges igazolványért a főkapitánysághoz, mint elsőfoku iparhatóságához kérvényeket október 18-ig multhatatlanul adják be. Ennek elmulasztása esetén felelősségre vonatnak. Egyben felhívja a rendőrkapitány nevezett iparosok figyelmét arra is, hogy alkalmazottaikat kötelesek a ker. betegsegélyző-pénztárba beiratni.

* **Rejtélyes gyilkosság.** A szomszédos *Páspöki* biharmegyei községben tegnapelőtt éjjel rejtélyes gyilkosság történt. Mint tudósítónk táviratban jelenti egy előkelő urat gyilkoltak meg, aki 26—30 éves lehetett s a kiról a lakosság csak annyit tudott, hogy *Ováry Lenkének* hívják, mert ezen a címen érkeztek hozzá a levelek. Az illető nő magányosan lakott *Csapó Lajos* házában. A múlt őszszel bérelte ki az egész házat, a hol 3 szobát és a mellékhelyiségeket birta. A házában csak egy nőcselédet tartott.

Óváry Lenke igen sokat utazgatott, majd minden hétén oda volt egy-két napig s ha odahaza volt, ritkán esett meg, hogy férfi vendége ne lett volna. Rendesen az utról hozott magával vendéget, aki egy-két napig is ott időzött. Pénzzel bőven el volt látva s még a cselédjét is gazdagon ellátta értékes ruhákkal és ékszerekkel. A múlt szombaton elküldte cselédjét hazulról. Pénzt adott neki, hogy utazzon haza a rokonaihoz és csak pár nap múlva térjen vissza, mert addig vendég lesz. A leány hozzá volt szokva az ilyenhez, mert urnője más alkalommal is elküldte egy-két napra hazulról, ilyenkor, mint a szomszédok állítják, rendesen érkezett valami uri vendég, a kit azonban csak érkezéskor és távozásakor láttak. Tegnapelőtt reggel, a mikor Koncsok Lujza cselédleány megérkezett, az ajtókat zárva találta: zörgetett, de választ nem kapott. Miután a szomszédoknál is hiába kérdezősködött asszonya után, az ajtót feltörte s a mint a szobába lépett, asszonyát ingben a szoba padlóján találta átmetszett nyakkal. Az előhívott orvos megállapította, hogy a gyilkosság még éjszaka történhetett s a szomszédok állítása szerint egy magas szőke ur volt a háznál, a ki vasárnap hajnalban elutazott. A cselédleány előadásából az a gyanu merült fel, hogy Óváry Lenke egy utazó tolvajbandának lehetett a tagja s a gyilkos valamelyik tolvajtársa lehetett. A nyomozást most ez irányban folytatják. A lakásban egy krajeárt sem találtak, még az ékszerei is hiányoztak, pedig a cseléd vallomása szerint mindig volt pár száz forint a háznál.

*** Véres szüret.** Megrendítő szörénység történt tegnap, — mint tudósítónk távirja. — *Surányi Gyula* monostori földbirtokos szülőjében. Mikor tegnap reggel a szüretet megkezdték, a meghívott vendégek elmentek vadászni. A háziasszony úgy rendelkezett, hogy az ebéd egy órakor lesz; a vadászni induló vendégeket tehát megkérte, hogy ebédre visszatérjenek. A vendégek vissza is értek még jóval ebéd előtt s fegyvereiket felaggatták a nyári lak előtt a terraszszon. Mialatt az ebédre vártak, a társaság a vadászat eredményéről és a fegyverekről beszélgettek. A háziasszony testvére, *Petrovay Sándor*, a ki szintén földbirtokos, a saját fegyverével dicsekedett. A mit pár hét előtt hozatott külföldről. Néhányan kíváncsiak voltak a fegyverre s *Petrovay* meg is mutatta. Alig hogy a fegyvert kezébe vette s a ravaszt felhuzta, hogy a szerkezetet megmutogassa a ravasz elesattant, a fegyver elsült s a háziasszonyt találta a lövés, a kit a kilőtt serétek nyakán és halántékon találtak és rögtön halált okoztak. A szerenestelenül járt uriaszony holttestét azonnal beszállították Monostorra. *Petrovay Sándor* pedig, nehogy mint szándéka volt a rémület első perceiben öngyilkosságot kövessen el, a vizsgálóbíró megérkezéséig őrizet alá vették.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik szeretett édes anyánk, özv. *Kiss Imréné* temetésén való részvételükkel nagy fájdalomukat enyhítették, fogadják ez uton is forró köszönetünket. A gyászoló család nevében: *Kiss Ferenc*.

x **Elősmert legjobb izlésű uri divat** legnagyobb raktára Debreczenben **Fekete Jakab** uri divat és kalap-üzletében (Fő-tér, Kis-templom mellett) nálam vásárolt kalapok budapesti műhelyemben jutányos áron alakíttatnak, valamint a nálam-

vásárolt cilinderek díjtalanul vasaltatnak.

x **A Bikában levő tajték pipa** metsző üzlet f. évi November hóban a városház áttellenében levő Debreczen sóresarnok épületébe helyeztetik. Az összes berendezés olcsón eladó.

x **Hölgyek érdekében!** Nagymaradék vásár! Legfinomabb és legdivatosabb női ruhakelmék az őszi és téli időnyre, ugyszinte blous selymek, gyapju és pamut flanelek feltűnő olcsó árban **Mezey Gyulánál** Piacz-u. 42. Biedermann ház Nagy pénz megtakarítás!

x **Dr. Winkler Jenő.** Egyetemes orvos tudor, fogorvos. Kossuth-utca 26. Fogad naponta délelőtt 10—12-ig; délután fél 3—5-ig. Minden kedden délben 12—1 óráig szegénysorsu fogbetegeknek ingyen rendelés.

KÖZIGAZGATÁS.

A városi tisztikar ujjászervezése.

(Tanácsi értekezlet.)

— október 9.

Debreczen város tanácsa tegnap népes értekezletet tartott, a melyen folytatták a szervezési szabályzat módosításának mult ülésén be nem fejezett tárgyalásait.

A takarékosági szempont vezette a tanácsot a tárgyalásokban s tényleg több állás megszüntetésével jelentékeny megtakarításokat értek el.

De még más, fontos szempontokra is tekintettel voltak. Arra ugyanis, hogy a város hivatalaiból kiküszöböljék az intelligencia és előképesség nélküli egyéneket, mint *Hajdu Gyula* tanácsos az adóügyosztályra vonatkozó jelentésében kifejezte, a bukott szatócsok, eszmadriák s pálya tévesztett egyének egész hadát, a kik mint napdíjasok a városi hivatalok védőszárnyai alá menekültek évek hosszu sora alatt, különböző protekciók folytán, de komolyabb, megbízhatóságot igénylő munkára képtelenek.

Az értekezletről szóló tudósításunk a következő:

Jelen voltak az értekezleten *Komlóssy Artur* polgármesterhelyettes elnöklése alatt: *Vecsey Imre*, *Oláh Károly*, *Hajdu Gyula*, *Körner Adolf* tanácsosok, *Török Gábor* erdőmester, *Végh Gyula* főkapitányhelyettes, *Varga Károly*, *Szabó Kálmán*, *Csóka Samu*, *Illéssy Gyula* aljegyzők.

(Az erdőmesteri hivatal.)

Elsőben az erdőmesteri hivatal szervezetét állapították meg. Egy erdőmester mellé 4 erdész helyett csak 3-at osztottak be, egy erdész állást megszüntettek. Ezen kívül egy erdészgyakornokból és az erdővédekből áll az erdőmesteri hivatal, mely azonban az eddigi napdíjak helyett *napidíj általánban* részesül, a melynek összegét az alkalmaztatások tul nem haladják.

Az erdővédek a munkakör és szorgalom szerint külön-külön *fizetési osztályba* lesznek beosztva.

(Adóügyosztály és adópénztár.)

A városi adóhivatal és adópénztár szervezetére vonatkozólag *Hajdu Gyula* tanácsos előterjesztést adott be a tanácsnak, melyben azt kéri, hogy a díjnokokat bocsássa el a város s azok helyett, ha kevesebb számban is, de biztos fizetéses hivatalnokokat választasson.

Hosszu vitatkozás után az értekezlet az adóügyosztály és pénztár tisztikarát a következőleg szervezte:

1. tanácsos, 2 fogalmazó, 2 irnok, 2 díjnok, 6 első osztályu adóízt 1600 korona évi fizetéssel, 8 másodosztályu adóízt, akiket az eddigi napdíjasok helyett választanának s irnoki fizetéssel díjaznának, továbbá:

1 pénztárnok, 1 ellenőr, 2 pénztári tisztt, 1 birtoknyilvántartó, 9 végrehajtó, 4 díjnok.

Az összes személyi kiadások 45,000 koronát képviselnek évenként, 15—20 ezer koronával kevesebbet, mint eddig. Itt tehát jelentékeny összeget takarítana meg a város.

(A vásárfelügyelőség.)

A vásárfelügyelői hivatal szervezetét már egy előző értekezleten tárgyalta a tanács s arra a meggyőződésre jött, hogy ott a hivatalnokok fizetése kicsi, de a nekik odaajánlott mellékjövedelmek igen tekintélyes összeget képviselnek.

Felmerült tehát az a terv, hogy a hivatalnokok fizetését megjavítják, de a mellékjövedelmek azután a város pénztárába fizetendők be.

Az ügy tanulmányozására *Körner Adolf* tanácsost küldték ki; aki ilyen értelemben tegnap tett előterjesztést az értekezletnek. A javaslat szerint elhatározták, hogy a vásárfelügyelőnek és helyettesének 2400 korona fizetést és 400 korona lakpénzt adnak, de a marhalevek, sertéscédulák után járó díjak a város pénztárába fognak befolyjni.

Országos és heti vásárok idejére ideiglenes díjnokokat vehet fel a hivatal.

A szabályrendelet többi szakaszait a mai folytatolagos ülésen fogja a tanács tárgyalni.

× Intendantura a városi színházban.

Tudvalevőleg felmerült az a terv a város ügyeit intéző körökben, hogy a debreceni színháznál az intendaturát visszaállítsák. Erre vonatkozó javaslatlattel *Oláh Károly* kultur-tanácsost bízták meg, aki kimerítő javaslatát már elkészítette. Ez a javaslat a legközelebbi színügyi bizottsági ülésen kerül tárgyalásra.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Egyházmegyei közgyűlés.

— okt. 9.

Tegnap délelőtt 9 órakor tartották meg az egyházmegyei közgyűlést *Dávidházy János* esperes és *Nadányi Miklós* gondnok elnöklése alatt a nagy számmal egybegyűlt lelkészek és egyházi képviselők. A tanácsbírók közül megjelentek *Szell Farkas*, *Kiss Albert*, *Nagy Ferenc*, *Bernáth István*, *Fodor Sándor*, *Nagy Lajos* és *Szele György*; egyház, jegyzők *Szele György* és *Biber József* lelkészek, világi jegyző *Sinka Sándor*.

Dávidházy János esperes, elnök imával nyitotta meg a közgyűlést, majd fájdalommal emlékezett meg *Szabó Károly* és *Szabó János* esperesek és *Szegedy* egyházmegyei gondnok haláláról. A közgyűlés részvétét jegyzőkönyvileg fejezte ki, s ezt átiratban megküldte az érdekelt egyházmegyéknek. Ezután *Jánossi Zoltán* debreceni lelkészt erősítették meg állásában nagy lelkesedés és éljenzés között. Az elnök felolvasta az ez évi egyházmegyei egyházlátogató küldöttség látogatásairól szóló jelentést, mit helyesléssel tudomásul vettek. Két ujoz-

nan kinevezett vidéki tanító felesketése után az egyes egyházak kölesön, építkezési és egyéb ügyei felett határozott a közgyűlés, majd a tanügyi bizottságot alakították meg hat éves mandátummal; a szerepi és józsi egyházakat tőkese-gélyre ajánlották.

Az egyházmegye tisztikarának 10 éves megbízatása lejárván, leköszönt. A lelépő tisztikar névsora a következő; elnökök: *Dávidházy János* és *Nadányi Miklós*; tanácsbírák: *Szell Farkas*, *Szunyogh Szabolcs*, *Fráter Barnabás*, *Bernáth István*, *Nagy Ferenc*, *Fodor Sándor*, *Szele György*, *Kiss Albert*, és *Nagy Lajos*; egyházi jegyzők: *Szele György*, *Biber József*, világiak; *Fráter Barnabás* és *Sinka Sándor*.

Dávidházy János elnök visszaplántással az elmúlt 10 évi ciklusra beszámolt a tisztikar működéséről; a közgyűlés elismerését és ragaszkodását fejezte ki tisztviselőik iránt, mit jegyzőkönyvbe is vettek; a lemondás elfogadotván egyben elrendelte a közgyűlés az új tisztikar megalakítására vonatkozó szavazás megindítását. A szavazatok november 15-ig adandók be. Ezzel a közgyűlés, melyen különben a tárgysorozatot simán, majdnem vita nélkül tárgyalták le, déli fél egy órakor feloszlott.

Délután fél kettőkor társasbédre gyűltek össze a gyűlésen részt vett lelkesek és egyházi kiküldöttek a Bika szálló dísztermében. Az ebédnél először *Jánossi Zoltán* emlékezett meleg, nagy tetszéssel fogadott beszédben a lelépett tisztikar 10 éves üdvös munkálkodásáról, majd *Sinka Sándor* az egyházmegye közönségét, *Bernáth István* *Dávidházy János* esperest, *Ritoók István* az egyházmegyei tanítótestület nevében ugyancsak a leköszönt tisztikart, és *K. Tóth Kálmán* *György* Endrét a máramaros-ugosai egyházmegye jelenlevő gondnokát köszöntötte fel. Az ebéd lelkes hangulatban folyt le.

Tegnap délután 4 órakor az egyházmegyei bíróság tartott ülést az egyházépület nagytermében *Dávidházy János* és *Nadányi Miklós* elnöklete alatt, melyen három belső igazgatási ügyet intéztek el.

Deák-hirlapirodalom. A magyar országi ref. theologusok hivatalos lapjának második száma megjelent. A tartalmas újság érdekességét fokozza az, hogy nem csak a debreceni theologia ifjai írták, hanem más theol. akadémiai hallgatók is, köztük a pápai theológia tehetséges fiatal írója: *Czakó Gyula*.

A főiskola esküdt-kara névszerint *Vadon Béla*, *Biró Ferenc*, *Lengyel Imre*, *Simon Imre*, *Kerekes Gyula*, *Harsányi Pál*, tegnap tették le hivatalos esküjüket a tanári kar jelenlétében. Dr. *Kérészy Zoltán* ak. rektor üdvözölte az új esküdteteket, s kitartó munkásságra buzdítván őket, felkérte hivatalos tisztöknek pontos teljesítésére. Az eskü tétel után lakoma volt, a hol *Görömbey* szómior éltette első sorban az új diáktisztviselőket.

EGYLET.

Nyilvános elismerés. *Balogh Dávid* fakesereskedő ur szakértői díját, 10 koronát, rabsegélyző együletünk céljaira engedvén át, ez összeget további elbánás céljából nálam tette le. Midőn ezt nyilvánosan elismerem, a nemes adományért együletünk elnöksége és intéző választ-

mánya nevében is hálás köszönetet mondok. Debrecen 1902. okt. 8. *Csiky Lajos* rab egyleti titkár.

IRODALOM.

(*) Egy remekmű ingyen. Páratlan fényes meglepetésben fogja részesíteni a Független Magyarország, a függetlenségi és 48-as pártnak ez a kitünően szerkesztett közlönye, olvasóit karácsony alkalmából. A Független Magyarország előfizetői, azok is, a kik csak egy hónapra fizetnek elő, ingyen kapják meg a Független Magyarország Kossuth-naptárát. Ez a mű 30 iv, tehát mintegy 500 oldal terjedelemben fog megjelenni, pompás kiállításban, gazdag tartalommal, szebbnél szebb képekkel. Közlemények lesznek benne a függetlenségi és 48-as párt számos tagjától, valamint irodalmunk jeleseitől. A Független Magyarország Kossuth-naptára egy egész regényt, valamint igen sok hasznos tudnivalót fog tartalmazni. A mű bolti ára 3 forint lesz. A naptárt megkapja mindenki, a ki legkésőbb december 1-éig előfizet a Független Magyarországra, melynek kiadóhivatala Budapesten, IV. Váci-utca 81. sz. alatt van. Előfizetési ár egész évre 14 forint, félévre 7 forint, negyedévre 3 forint 50, egy óra 1 forint 20 kr.

SPORT.

Labdarugó-mérkőzés a sporttéren. Az e hónap 12-én vasárnap délután 3 órakor a debreceni torna és kerékpáros egyet Sporttéren rendezendő labdarugó mérkőzésre vonatkozólag tudatjuk, hogy ez alkalommal a néző közönség részére ülőhelyek csak korlátolt számban bocsáthatók rendelkezésre, amennyiben úgy az ülőhelyeknek mint a páholyoknak száma a kisméretű tribünön kevés. Erre való tekintettel intézkedett a versenyt rendező bizottság, hogy úgy az ülőhelyekre, valamint a 9 db. páholyra szóló jegyek már előre is ifj. *Gyürky Sándor* papirkereskedésében megszerezhetők legyenek, mit a football match iránt érdeklődő közönség figyelmébe ajánlunk.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Okt. 9. San-Toy.
Okt. 10. Rejtett arc.
Okt. 11. Katalin.
Okt. 12. d. u. Romeo és Julia. Este Régi szerető.

— **(Fernande.)** A régi római erkölestan alaptétele az volt: si fecisti, nega! ha tetted: tagadd! A francia dráma alapelve ezzel szemben az, hogy ha tetted, valld be és bűnöd meg van bocsátva. Sokféle változatban írták meg, hogy a bukott nő csak akkor nem érdemel kegyelmet, ha annak a férfinak, aki őt magához akarja emelni, előre meg nem gyónja vétkét. Ellenben ha ezt megtette, a férj azonnal irgalmas szamaritanussá változik. *Sardou* tegnap felújított színműve *Fernande* némi eltéréssel, új változatban mutatja be ezt a kedvelt francia színműtárgyat. *Clotilde* (*Jeszenskyné*) halálosan szereti *Andrét* (*Klenovics*), aki azonban három évi hitegetés után egy pillanat alatt hűtlen lesz hozzá, amikor meglátja *Margitot* (*Menszáros Margit*), ezt a szerencsétlenül, ártatlan

szívvel bűnös nővé lett gyermeket. *Clotilde* úgy áll bosszút hűtlen kedvesén, hogy elvéteti vele a leányt és csak az esküvő után mondja meg neki, hogy bukott teremtetést tett nevére. *André* el akarja taszítani nejét, de mikor *Pomeroltól* (*Pataki*) megtudja, hogy *Rodneville* (*Sebestyén*) áldozatává lett *Margitt*, aki a szennyes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Menszáros Margit* egy párszor művészi erővel a szív hurjaiba kapott megindító, természetes, egyszerű játékkal. *Bajos* jelenség, akinek tehetségétől sok szép alakítást várhatunk. *Hahnel Aranka* a komoly *Pomerol* bolondos, szelenszemes félvilág előtt *Fernande* néven szerepelt, előre megvallotta szegényét, megbocsát neki. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő színművet szép számu közönség előtt ügyesen játszották a darab szereplői. *Mens*

Haszonbérlet.

H.-Nádudvaron, Kaba vasuti állomáshoz közel, gazdasági épületekkel és lakással ellátott

ezer kis holdas birtok,

melynek egyik fele a „Bojaron“ a másik a „Sósleken“ fekszik, 1903. év őszétől haszonbérbe adatik.

Érdeklődők részletes fölvilágosítást **Dr. Igaz Pál** békési ügyvédtől nyerhetnek.

Nőknek ingyen.

iggy hirdetnek mindenféle értéktelen dolgokat.

Hanem én ajánlom, hogy mindenki vegyen az általam feltalált s a legjobbnak bizonyult

Poloska irtó szert,

mely a legbiztosabb szer a világon, mert nem csak a poloskát, hanem a petéit is tökéletesen kiirtja.

1 üveg 1/2 liter 7 korona,
1 „ 1 „ 13 korona.

Készpénz fizetés mellett.

Tisztelettel:

Schwartz Izsó

Debreczen, Zugó-utca 5. szám.

Alkalmi vétel!

Van szerencsém a virágkedvelő közönség szives tudomására hozni, hogy az őszi idény bekövetkeztével szobai berendezésre szolgáló

élő disz-növényeimet

tulhalmazott raktárom miatt a legolcsóbb árban bocsátom áruba, mely alkalom megragadását melegen ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe. Megjegyzem, hogy növényeim debreczeni vízzel vannak nevelve s így tartóság tekintetében minden máshonnan hozottat felülmúlnak.

A vásár alkalmával növényeimet a városház előtti téren fogom árultatni.

Kifogástalan minőségű

jácint és tulipán-hagymáim

megérkeztek.

Kertészeti telepem megtekintését kérem!

Kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedő.

Finom izlés! — o — o — o — o

o — o — o — Pontos kiszolgálás.

Megérkeztek
a legújabb
női ruhaszövetek,
Francia flanelek,
mosó velezek,
szőnyegek

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utódai.

Vászon készfehérnemű raktárába.
Debreczen, Kistemplom-bazár.

Huszmillió korona kölcsön.

Törlesztési kölcsönökre kiadó, olcsó kamat mellett, (töketörlesztés és kamat 4.75%) az érték 3/4 részéig, csak kis földbirtokra. Nagyobb kamatozású kölcsönök olcsóbb kamatozásúakra konvertáltak.

Lövy Antal
Budapest, VII.
István-ter 6. szám.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület,
szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és ki-tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerékpárosok, evezősök, vitorlások, athleták, lövészek, tornászok dalarok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.

Egyenruházati-intézet

„A magyar testörhöz.“

PETRUS KÁROLY

polgári és katonai szabó

BÉCS

XV., Hütteldorferstrasse 183.

a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyákkal szemben.

Egyenruhák cs. és kir. katonaság,
állami tisztviselők,
Veterán-egyletek,
sport, vadász és kerékpár kosztümök,
liberiák, stb.

JUTÁNYOS ARAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.